

[Hem](#) > ... > [Dina Rättigheter](#) > [Tilltalade \(brottmål\)](#) > 1 - Mina rättigheter under utredningen

1 - Mina rättigheter under utredningen

Påverkar det utredningen om jag är utländsk medborgare?

I allmänhet påverkar det inte brottsutredningen om den part som är föremål för utredning är utländsk medborgare. Utländska medborgare har samma rättigheter som en spansk medborgare som är föremål för utredning och har även vissa särskilda rättigheter, såsom rätten till kostnadsfri tolk, om den utländska medborgaren inte förstår eller talar spanska eller det officiella språk på vilket förfarandet äger rum. Om utländska medborgare är häktade som ett led i brottsutredningen har de rätt att kräva att deras konsulat när som helst underrättas om frihetsberövandet och var de hålls häktade, och de har också rätt att få besök av sitt lands konsulära myndigheter samt att kommunicera och korrespondera med dem.

Att den part som är föremål för utredning är utländsk medborgare kan beaktas vid beslut om deras individuella situation (häktning) under brottmålsprocessen och om antagande av andra åtgärder som är mindre restriktiva, såsom beslagtagande av pass eller förbud mot att lämna landet.

Vilka skeden har utredningen?

Syftet med brottsutredningen är att samla in bevis för att ett brott kan ha begåtts och identifiera de påstådda gärningspersonerna.

Det finns två faser här:

- **Polisen:** Polisen utreder de sakförhållanden som är kända och som kan utgöra ett brott. I detta syfte kontaktar polisen alla personer som antas ha deltagit i händelserna, samlar in bevis, inhämtar vittnesmål osv.
- **Domstol (före rättegången):** Om polisen konstaterar att brott kan ha begåtts och identifierar de parter som påstås vara ansvariga, skickar den en polisrapport till rannsakningsdomaren, som inleder motsvarande brottmålsprocess. I förekommande fall vidtar rannsakningsdomaren lämpliga åtgärder (förhör av parter som är föremål för utredning och vittnen, erhållande av relevanta handlingar, husrannsakan, ämnesanalys osv.).

Om det inte finns några bevis för att ett brott har begåtts eller om gärningspersonen är okänd kommer förundersökningen att läggas ned.

Om det finns bevis för att ett brott har begåtts kommer åtgärder att vidtas för att fortsätta förfarandet genom ett "mellanliggande förfarande", vars syfte är att avgöra om utredningen är fullständig och om bevisningen är tillräcklig för att väcka åtal.

Efter att det relevanta åtalet har väckts och svarsskriften ingetts kallas parterna till rättegången.

Den spanska åklagarmyndigheten (*Ministerio Fiscal*) måste hållas underrättad under hela brottsutredningen och får begära att rannsakningsdomaren (*Juez de Instrucción*) genomför alla utredningsåtgärder som den anser vara relevanta. Om den anser att det inte finns tillräckliga bevis för att ett brott har begåtts eller vilka gärningspersonerna är, får den begära att förundersökningen läggs ned. Om den anser att det finns tillräckliga bevis för att en person har begått ett brott kommer den dock att inge motsvarande åtalsakt när förundersökningen är avslutad.

Insamling av bevisning / utredningsbefogenheter

Kriminalpolisen (*Policía Judicial*) ansvarar för att genomföra de utredningsförfaranden som krävs för att fastställa

om lagen har överträtts, samla in relevanta bevis och identifiera förövarna. Detta utförs under överinseende av den domare som ansvarar för förundersökningen, som i samtliga fall måste godkänna utredningsförfaranden som utgör en kränkning av de grundläggande rättigheterna (husrannsakan, avlyssning av kommunikation osv.). Den spanska åklagarmyndigheten (*Ministerio Fiscal*) måste hållas underrättad under hela brottsutredningen och får begära att rannsakningsdomaren genomför alla utredningsåtgärder som den anser vara relevanta.

Anhållande

I regel får anhållandet inte vara längre än vad som är absolut nödvändigt för att klargöra sakförhållandena och under inga omständigheter längre än 72 timmar, den maximala tid efter vilken den anhållne måste frigges eller överlämnas till den rättsliga myndigheten.

Beslut om anhållande fattas av polisen i de fall som föreskrivs i lag. Beslutet kan också fattas av den spanska åklagarmyndigheten eller direkt av rannsakningsdomaren. I undantagsfall får anhållandet göras av privatpersoner, som är skyldiga att omedelbart överlämna den anhållne till den rättsliga myndigheten.

Anhållandet ska ske på ett sådant sätt att så lite skada som möjligt orsakas den anhållne eller den anhållnes anseende och tillgångar. De som fattar beslut om anhållande och de som genomför anhållandet måste säkerställa vederbörlig respekt för den anhållnes konstitutionella rätt till heder, privatliv och den egna bilden.

Efter att polisen har klargjort sakförhållandena, och inom den rättsliga tidsramen på 72 timmar, kommer den anhållne att frigges eller överlämnas till den rättsliga myndigheten.

Förhör

Den part som är föremål för utredning upplyses om sina rättigheter och uppmanas att yttra sig om de omständigheter som är föremål för utredningen. Den part som är föremål för utredning kan välja att tiga och inte yttra sig eller att inte besvara någon av de frågor som ställs, eller förklara att han eller hon endast kommer att avge vittnesmål inför domaren.

Den part som är föremål för utredning har rätt till advokat. Om parten inte väljer någon advokat själv tilldelas parten en offentlig försvarare. Parten har också rätt att i enskildhet rådgöra med sin advokat innan parten avger vittnesmål.

Om den part som är föremål för utredning är utländsk medborgare och inte förstår eller talar spanska eller det officiella språk på vilket förfarandet äger rum, är döv eller har hörselnedsättning, eller har språksvårigheter, har parten rätt till kostnadsfri tolk.

Den part som är föremål för utredning har rätt att inte vittna mot sig själv.

Den part som är föremål för utredning kan också erkänna sig skyldig till alla eller något av de brott som parten misstänks för. Utredningen eller rättegången kommer dock ändå att genomföras. Beroende på typ av straff och brott får dock en snabbrettegång hållas. I dessa fall får partens advokat träffa en överenskommelse med den spanska åklagarmyndigheten om en fällande dom men reducerad påföljd.

Häktning

Häktningsbeslut får endast fattas om rannsakningsdomaren anser det lämpligt, på begäran av den spanska åklagarmyndigheten och/eller någon åklagare.

Under alla omständigheter måste de rättsliga kraven vara uppfyllda och åtgärden syfta till ett legitimt mål (att skydda brottsoffret och/eller neutralisera riskerna för att den misstänkte avviker, fortsätter sin brottsliga verksamhet eller förstör eller döljer bevis).

Vilka är mina rättigheter under utredningen?

Alla som misstänks för ett straffbart brott får utöva sin rätt till försvar och ingripa i förfarandet så snart de har underrättats om det, i vilket syfte de kommer att informeras om följande rättigheter på ett begripligt och lättillgängligt språk:

1. Rätten att informeras om vilka gärningar de misstänks för och alla relevanta ändringar i föremålet för utredningen och de misstänkta brotten.
2. Rätten att i god tid, och under alla omständigheter före förhör, få insyn i förfarandet för att säkerställa rätten till försvar.
3. Rätten att agera i brottmålsprocessen för att utöva sin rätt till försvar i enlighet med lagen.
4. Rätten att fritt välja advokat (med de undantag som anges i den spanska straffprocesslagen).
5. Rätten att begära kostnadsfritt rättsligt biträde, förfarandet för att göra detta och villkoren för att beviljas biträde.
6. Rätten till kostnadsfri översättning och tolkning i enlighet med den spanska straffprocesslagen.
7. Rätten att tiga och att inte yttra sig eller att inte besvara någon av de frågor som ställs.
8. Rätten att inte vittna mot sig själv.

Har jag rätt till tolk eller översättare?

Alla som är föremål för utredning kommer omedelbart att informeras skriftligen, på ett lättfattligt och lättillgängligt språk som de förstår, om vilka gärningar de misstänks för, samt om sina rättigheter, särskilt rätten till kostnadsfri tolk för utländska medborgare som inte förstår eller talar spanska eller det officiella språk på vilket förfarandet äger rum, döva eller personer med hörselnedsättning eller språksvårigheter.

Under utredningen tar denna rättighet formen av rätten att biträdas av en tolk som använder ett språk som den person som är föremål för utredning förstår, under alla förfaranden där det krävs, inbegripet förhör av polisen eller den spanska åklagarmyndigheten och alla domstolsförhandlingar, och rätten att använda en tolk vid samtal med sin advokat i direkt anknytning till efterföljande förhör eller avläggande av vittnesmål, eller som är nödvändiga för ingivande av överklaganden eller andra processuella yrkanden.

Har jag rätt att få information och ta del av handlingarna i målet?

I allmänhet har du rätt att informeras om vilka gärningar du misstänks för och alla relevanta ändringar i föremålet för utredningen och de misstänkta brotten. Du har också rätt att i god tid, och under alla omständigheter före förhör, få insyn i förfarandet för att säkerställa rätten till försvar, med rättsligt fastställda undantag.

Om du har anhållits kommer du också att informeras om skälen till anhållandet och dina rättigheter (särskilt rätten att få tillgång till handlingar som är nödvändiga för att bestrida anhållandets eller frihetsberövandets laglighet).

Har jag rätt att tala med advokat och underrätta en tredje part om situationen?

Du har rätt att fritt välja advokat (med de undantag som anges i den spanska straffprocesslagen) och att biträdas av den advokaten utan onödigt dröjsmål. Rätten till försvar omfattar rättsligt bistånd från en advokat, som du själv kan välja, eller, om du inte gör det, en offentlig försvarare, som du kan kommunicera med och träffa i enskildhet, bl.a. innan du avger vittnesmål till polisen, den spanska åklagarmyndigheten eller den rättsliga myndigheten (med de undantag som fastställs i lagen) och som kommer att närvara vid alla vittnesmål samt varje medgivande, vittneskonfrontation och rekonstruktion av händelsen.

Om du anhålls får en familjemedlem eller annan valfri person utan onödigt dröjsmål underrättas om frihetsberövandet och om var du hålls i förvar. Utländska medborgare har rätt att kräva att hemlandets konsulat underrättas om situationen.

Du har också rätt att utan onödigt dröjsmål kommunicera per telefon med en tredje part som du väljer. Utländska medborgare har rätt till besök av hemlandets konsulära myndigheter och rätt att kommunicera och korrespondera med dem.

Har jag rätt till rättshjälp?

Du har rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd om du är spansk medborgare eller utländsk medborgare som är lagligen bosatt i Spanien, och bevisar att du inte har tillräckliga resurser för rättegången enligt de villkor som fastställs i lag.

Rätten till kostnadsfritt rättsligt bistånd omfattar befrielse från advokatarvoden om advokat krävs enligt lag och om domaren eller domstolen, även när detta inte är obligatoriskt, uttryckligen kräver detta för att garantera likabehandling av parterna i förfarandet. Hjälpen av advokat beviljas en anhållen eller häktad som inte har utsett en

advokat, för varje polisåtgärd som inte är ett resultat av pågående rättsliga förfaranden eller vid första inställelse inför ett rättsligt organ, däribland inställelse genom ombud. När det gäller offer för könsrelaterat våld, terrorism och människohandel, samt minderåriga eller personer med intellektuell funktionsnedsättning eller psykisk sjukdom, kommer det kostnadsfria rättsliga biståndet att omfatta kostnadsfri rådgivning och vägledning omedelbart innan talan väcks.

v. Vad är viktigt att veta om

Oskuldspresumtion

Oskuldspresumtionen är rätten för alla som är föremål för utredning eller som är åtalade i brottmålsprocesser att behandlas som om de vore oskyldiga fram till lagakraftvunnen fällande dom.

Oskuldspresumtionen har två aspekter: som regel när det gäller behandling och som regel när det gäller dom. Som regel när det gäller behandling innebär den att parter som är föremål för utredning ska behandlas som om de vore oskyldiga fram till lagakraftvunnen fällande dom. Som regel när det gäller dom ska oskuldspresumtionen beaktas vid bedömningen av bevisningen, eftersom domaren i brottmålsprocesser måste utgå från att den part som är föremål för utredning är oskyldig, vilket innebär att personen frias genom lagakraftvunnen dom om åklagarsidan inte till fullo kan bevisa att parten är skyldig.

Rätten att tåga och rätten att inte vittna mot sig själv

Rätten för den part som är föremål för utredning att tåga och inte vittna mot sig själv är en grundläggande rättighet som parten kan utnyttja utan att drabbas av några negativa konsekvenser.

Att den misstänkte tågar kan inte ersätta en brist på tillräckligt bevismaterial. Oavsett om den misstänkte tågar eller ej måste med andra ord åklagarsidan bevisa att brottet har begåtts. Om det finns bevis och den misstänkte, när denne konfronteras med åklagarsidans bevis, inte svarar eller inte lämnar tillräckliga förklaringar till sin fördel, kan tystnaden anses bekräfta skulden. Därför är det viktigt att den misstänkte är medveten om åklagarsidans bevis innan personen yttrar sig.

Om det saknas tillräckliga bevis mot den misstänkte kan personens tystnad inte användas som bevis av åklagarsidan.

Bevisbörda

Den materiella bevisbördan ligger uteslutande på åklagarsidan och inte på försvaret. Oskuldspresumtionen överför bevisbördan till åklagarsidan, som ensam har ansvar för att bevisa de sakförhållanden som ligger till grund för talan (ansvaret ligger aldrig hos försvaret). Dessutom måste denna bevisföring vara tillräcklig för att inte bara ge domstolen bevis på att en straffbar gärning har inträffat, utan också på den åtalades straffrättsliga ansvar för denna gärning.

Vilka särskilda skyddsåtgärder finns för barn?

Om den person som är föremål för utredningen är underårig genomförs förundersökningen av den spanska åklagarmyndigheten för ungdomar (*Fiscalía de Menores*) och rättegången vid den spanska ungdomsdomstolen (*Juzgado de Menores*), eftersom detta är en domstol med särskild behörighet enligt grundlag 5/2000 av den 12 januari 2000 om underårigas straffrättsliga ansvar. Enligt denna lag är underåriga mellan 14 och 18 års ålder straffrättsligt ansvariga, men omfattas av ett särskilt rättssystem. Om underåriga anhålls kommer de därför att överlämnas till åklagarmyndighetens ungdomsavdelning (*Secciones de Menores de la Fiscalía*) och personer med föräldrans ansvar, förmyndare eller faktiska förmyndare informeras om att de har anhållits och var de befinner sig, så snart det fastställts att de är underåriga.

Om den underåriga är utländsk medborgare informeras hemlandets konsulat om att de har anhållits.

Vilka särskilda skyddsåtgärder finns för utsatta misstänkta?

För närvarande är inte skyddsåtgärder för utsatta misstänkta systematiskt införda i den spanska lagstiftningen, och även om detta föreskrivs i förslaget till straffprocesslag har denna ännu inte trätt i kraft.

Särskilda skyddsåtgärder för utsatta misstänkta förekommer därför här och där i den spanska lagstiftningen, exempelvis i form av den föreskrivna användningen av begripligt och lättillgängligt språk under brottmålsprocesser, rätten till kostnadsfri tolk för döva eller personer med hörselnedsättning eller språksvårigheter osv.

Vilka rättsliga tidsfrister gäller under utredningen?

Den rättsliga utredningen ska avslutas inom tolv månader.

Om det före utgången av denna period konstateras att utredningen inte kommer att hinna avslutas, får domaren på eget initiativ eller på begäran av en part och efter att ha hört parterna bevilja förlängningar för perioder på högst sex månader.

Dessa förlängningar antas genom ett beslut med motiverade förklaringar av orsakerna till att utredningen inte hann slutföras i tid samt av de särskilda åtgärder som krävs och deras relevans för utredningen. I tillämpliga fall avslås också en begäran om förlängning genom ett motiverat beslut.

Vad händer under förundersökningen, och vad finns det för alternativ till häktning och möjlighet för överlämnande till hemstat (europeisk övervakningsorder)?

En europeisk övervakningsorder gör det möjligt för en misstänkt eller åtalad att i avvaktan på rättegång undvika häktning och åtnjuta provisorisk frihet i hemvistlandet. En europeisk övervakningsorder utfärdas för att garantera principen om icke-diskriminering på grund av nationalitet enligt artikel 18 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, eftersom den möjliggör likabehandling av EU-medborgare som misstänks ha begått ett brott i en annan medlemsstat än den där de är bosatta, när det gäller deras individuella situation i väntan på rättegång.

■ Senaste uppdatering: 29/07/2025

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.